Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2026/1834

2026 7 24

KOMISIJOS REKOMENDACIJA (ES) 2026/1834

2026 m. liepos 20 d.

dėl neprivalomų pavyzdinių nuostatų, parengtų pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/1787 dėl energetikos sektoriuje išmetamo metano kiekio mažinimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/942

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 292 straipsnį,

kadangi:

(1) Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2024/1787 ([1]) 28 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad Komisija pateikia rekomendacijas, kuriose pateikiamos neprivalomos pavyzdinės nuostatos, susijusios su informacija, kuri turi būti teikiama to reglamento 28 straipsnio 1 ir 2 dalių tikslais;

(2) Reglamento (ES) 2024/1787 28 straipsnio 1 dalyje reikalaujama, kad importuotojai nuo 2027 m. sausio 1 d. įrodytų, jog jų tiekimo sutartys apima tik žalią naftą, gamtines dujas ar anglis, išgautas taikant stebėsenos, duomenų teikimo ir tikrinimo priemones, lygiavertes nustatytoms tame reglamente, ir apie tai praneštų;

(3) pagal Reglamento (ES) 2024/1787 28 straipsnio 1 dalį, ta pareiga taikoma sutartims, sudarytoms arba atnaujintoms 2024 m. rugpjūčio 4 d. arba vėliau. Sutarčių, sudarytų iki tos datos, atveju, Reglamento (ES) 2024/1787 28 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad importuotojai privalo dėti visas pagrįstas pastangas, kad savo sutartyse reikalautų tokio lygiavertiškumo gamintojo lygmeniu;

(4) importuotojai, teikiantys Sąjungos rinkai žalią naftą, gamtines dujas ir anglis, iš dalies keisdami ar atnaujindami galiojančias sutartis arba pasirašydami naujas sutartis dėl žalios naftos, gamtinių dujų ir anglių tiekimo, gali naudoti neprivalomas pavyzdines nuostatas;

(5) neprivalomomis pavyzdinėmis nuostatomis siekiama skatinti sąžiningą, skaidrią ir tvarią sutarčių sudarymo praktiką, nustatyti sutarčių sąlygų koregavimo sistemą, padėti laikytis Reglamento (ES) 2024/1787 ir skatinti patikimą žalios naftos, gamtinių dujų, SGD ar anglių tiekimą Sąjungai;

(6) be pareigų, susijusių su priemonių lygiavertiškumu, Reglamento (ES) 2024/1787 27 straipsnio 1 dalyje reikalaujama, kad importuotojai kasmet teiktų į Sąjungą eksportuojančių šalių ir bendrovių išmetamo metano kiekio duomenis ir informaciją, įskaitant išsamią informaciją apie tai, ar (ir jei taip, kaip) jos matuoja savo išmetamą metano kiekį, apie jį praneša ir šį kiekį mažina;

(7) be to, Reglamento (ES) 2024/1787 29 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje reikalaujama, kad importuotojai ne vėliau kaip 2028 m. rugpjūčio 5 d. ir po to kasmet pagal Komisijos nustatysimą metodiką praneštų apie jų Sąjungos rinkai pateikiamos žalios naftos, gamtinių dujų ir anglių gavybos sukeliamos taršos metanu intensyvumą. Reglamento (ES) 2024/1787 29 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nustatyta pareiga taikoma sutartims, sudarytoms arba atnaujintoms šio reglamento įsigaliojimo dieną arba vėliau. Iki tos datos sudarytų sutarčių atveju importuotojai privalo dėti visas pagrįstas pastangas pranešti apie jų Sąjungos rinkai pateiktos žalios naftos, gamtinių dujų ir anglių gavybos sukeliamos taršos metanu intensyvumą;

([1]) 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1787 dėl energetikos sektoriuje išmetamo metano kiekio mažinimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/942, (OL L, 2024/1787, 2024 7 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1787/oj).

(8) Reglamento (ES) 2024/1787 29 straipsnio 2 dalyje reikalaujama, kad importuotojai įrodytų, jog jų Sąjungos rinkai pateikiamos žalios naftos, gamtinių dujų ir anglių gavybos sukeliamos taršos metanu intensyvumas yra mažesnis už Komisijos nustatytinas maksimalias vertes. Pagal Reglamento (ES) 2024/1787 29 straipsnio 6 dalį taršos metanu intensyvumo vertes Komisija turi nustatyti deleguotaisiais aktais. Komisijai pavesta, prieš nustatant intensyvumo vertes, įvertinti galimą įvairių maksimalių taršos metanu intensyvumo lygių poveikį tiek tiekimo saugumui, tiek išmetamo metano kiekio mažinimo skatinimui ir šiuo klausimu pateikti ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai. Komisija turi nustatyti šias vertes tokio lygio, kad būtų skatinama mažinti pasaulyje išmetamą metano kiekį, susijusį su Sąjungos rinkai pateikiama žalia nafta, gamtinėmis dujomis ir anglimis, kartu išsaugant energijos tiekimo saugumą Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis, užtikrinant subalansuotą Sąjungos rinkai pateikiamų žalios naftos, gamtinių dujų ir anglių kiekių paskirstymą, nediskriminacinį režimą ir apsaugant Sąjungos ekonomikos konkurencingumą;

(9) kad įrodytų atitiktį Reglamento (ES) 2024/1787 27 straipsnio 1 dalyje, 28 straipsnio 1 ir 2 dalyse ir 29 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytiems reikalavimams, importuotojas turi pateikti įrodymus valstybių narių, kuriose jis yra įsisteigęs, kompetentingoms institucijoms, paskirtoms pagal Reglamento (ES) 2024/1787 4 straipsnio 1 dalį. Reglamente (ES) 2024/1787 nenurodyta jokių konkrečių atitikties įrodymo priemonių ar reikalavimų. Visų pirma Reglamentu (ES) 2024/1787 nereikalaujama fiziškai atsekti molekulių, pristatymų ar krovinių;

(10) jei importuotojas palaiko tiesioginius santykius su gamintoju arba gali nustatyti gamintoją pagal sutartinius santykius su tarpininkais, atitikties įrodymus ir bet kokią kitą informaciją, susijusią, pavyzdžiui, su metano kiekio matavimu, duomenų teikimu ir tikrinimu, gamintojas gali pagal sutartis (arba kartu su jomis ir (arba) tiekdamas fizinę energiją) perduoti toliau tiekimo grandinėje esančiam importuotojui, o šis galiausiai – atitinkamos valstybės narės kompetentingoms institucijoms;

(11) jei tiesioginius ar netiesioginius gamintojo ir importuotojo santykius sunku arba neįmanoma nustatyti dėl, pavyzdžiui, skirtingų transportavimui ar saugojimui tiekiamų dujų ar naftos kiekių sumaišymo praktikos arba dėl prekybos per centrus ar biržas prieš eksportą, importuotojai gali remtis įvairių rūšių atitikties užtikrinimo sprendimais, kad pateiktų įrodymų, jog laikomasi Reglamente (ES) 2024/1787 nustatytų importo reikalavimų;

(12) tam tikras atitikties užtikrinimo sprendimas, kurį valstybių narių kompetentingos institucijos gali nuspręsti taikyti 11 konstatuojamojoje dalyje nurodytais atvejais ir kuris įrodo atitiktį Reglamento (ES) 2024/1787 importo reikalavimams, vadinamas atsekamumo ir pareikalavimo (angl. *trace and claim*) sprendimu. Taikant šį metodą atsekami žalios naftos, gamtinių dujų ar anglių sandoriai tiekimo grandinėje nuo gavybos lygmens iki importuotojo, be kita ko, per įvairias biržas ir prekybos centrus, kuriuose energija perkama ir parduodama. Taikant atsekamumo ir pareikalavimo sprendimą, informaciją, susijusią su konkrečiu išgautos žalios naftos, gamtinių dujų ar anglių kiekiu, kurios reikalaujama iš importuotojų, kad jie galėtų įrodyti atitiktį Reglamentui (ES) 2024/1787, arba perduoda tolesniems tiekimo grandinės dalyviams sutarties šalys, arba renka atitikties užtikrinimo sprendimų teikėjai. Ta informacija pateikiama atsižvelgiant į konkrečius energijos kiekius, gamintojo perduodamus importuotojui tiekimo grandinėje kartu su komerciniais sandoriais;

(13) kitas atitikties užtikrinimo sprendimas, kuriuo valstybių narių kompetentingos institucijos 11 konstatuojamojoje dalyje nurodytais atvejais gali nuspręsti įrodyti atitiktį Reglamento (ES) 2024/1787 importo reikalavimams, vadinamas sertifikavimu. Atitikties užtikrinimo sprendimų teikėjai žalios naftos, gamtinių dujų ar anglių gamintojams, įrodžiusiems atitiktį Reglamento (ES) 2024/1787 reikalavimams, išduoda sertifikatus. Šiuos sertifikatus, kuriuose yra visa informacija, būtina atitikčiai Reglamentui (ES) 2024/1787 įrodyti, arba kurie pateikiami kartu su tokia informacija, importuotojai gali gauti vietoj to, kad teiktų įrodymus, susijusius su fiziniu arba sutartiniu lygiaverčio reikalavimus atitinkančios energijos, pateikiamos Sąjungos rinkoms, kiekio stebėjimu ir pristatymu;

(14) atitikties užtikrinimo sprendimai turėtų atitikti tam tikrus kriterijus kaip būtiniausią sąlygą, kad valstybių narių kompetentingos institucijos galėtų juos laikyti tinkamais tam, kad importuotojai galėtų įrodyti atitiktį Reglamento (ES) 2024/1787 importo reikalavimams ir kad būtų kuo labiau sumažinta apgaulingo ar daugkartinio išdavimo arba pareikalavimo rizika,

PRIĖMĖ ŠIĄ REKOMENDACIJĄ:

(1) Rekomenduojama, kad susitariančiosios šalys savo Sąjungos rinkai pateiktinos žalios naftos, gamtinių dujų ar anglių tiekimo sutartyse naudotų neprivalomas pavyzdines nuostatas, išdėstytas šios rekomendacijos priedo 2 skirsnyje.

(2) Rekomenduojama, kad valstybių narių kompetentingos institucijos skatintų naudoti šios rekomendacijos priedo 2 skirsnyje nustatytas pavyzdines nuostatas.

(3) Tais atvejais, kai sunku arba neįmanoma nustatyti tiesioginių ar netiesioginių gamintojo ir importuotojo santykių, valstybių narių kompetentingos institucijos turėtų pripažinti šioje rekomendacijoje aprašytų atitikties užtikrinimo sprendimų (vadinamųjų atsekamumo bei pareikalavimo ir sertifikavimo sprendimų, kuriuos įpareigotosios šalys taiko siekdamos įrodyti atitiktį Reglamente (ES) 2024/1787 nustatytiems importo reikalavimams) teikėjus. Tokiais atvejais valstybių narių kompetentingos institucijos, vertindamos importuotojų pateiktos informacijos atitiktį Reglamento (ES) 2024/1787 reikalavimams, turėtų tinkamai atsižvelgti į šios rekomendacijos priedo 1 skirsnyje nustatytus kriterijus.

Priimta Briuselyje 2026 m. liepos 20 d.

Komisijos vardu
Dan JØRGENSEN
Komisijos narys

PRIEDAS

Atitikties užtikrinimo sprendimų teikėjų pripažinimas, atitikties užtikrinimo sprendimams taikomi kriterijai ir neprivalomos pavyzdinės nuostatos

Atsakomybės ribojimo pareiškimas

Šiame priede pateikta informacija ir gairėmis siekiama padėti ekonominės veiklos vykdytojams vykdyti Reglamente (ES) 2024/1787 nustatytas pareigas. Siūlomos nuostatos yra neprivalomos, neįpareigojančios pavyzdinės nuostatos.

1. **Valstybių narių kompetentingų institucijų atliekamas atitikties užtikrinimo sprendimų teikėjų pripažinimas ir atitikties užtikrinimo sprendimų atitikties kriterijai**

Šios rekomendacijos 1 dalyje vartojamų terminų apibrėžtys:

a) valstybės narės kompetentinga institucija – atitinkama valstybės narės, kurioje importuotojas yra įsisteigęs, institucija, paskirta pagal Reglamento (ES) 2024/1787 4 straipsnio 1 dalį;

b) atitikties patvirtinimo dokumentas – dokumentas, pavyzdžiui, atitikties užtikrinimo sprendimo teikėjo išduotas sertifikatas, kuriuo siekiama pateikti rašytinių įrodymų, kad Sąjungos rinkai pateiktas žalios naftos, gamtinių dujų ar anglių kiekis atitinka Reglamento (ES) 2024/1787 reikalavimus, ir kuriame arba yra tos atitikties įrodymų, arba jis pateikiamas kartu su dokumentais, kuriuose yra tos atitikties įrodymų;

c) atitikties užtikrinimo sprendimo teikėjas – subjektas, taikantis atitikties užtikrinimo sprendimą ir išduodantis atitikties patvirtinimo dokumentus žalios naftos, gamtinių dujų ar anglių gamintojams, kurie įrodė atitiktį Reglamento (ES) 2024/1787 reikalavimams. Šioje rekomendacijoje numatytų atitikties užtikrinimo sprendimų rūšys aprašytos 12 ir 13 konstatuojamosiose dalyse;

d) išdavimas – atitikties patvirtinimo dokumento sukūrimo veiksmas, kurį atlieka atitikties užtikrinimo sprendimo teikėjas, nustatęs įrodymus, kad gamintojas laikosi atitinkamų Reglamento (ES) 2024/1787 importo reikalavimų;

e) pareikalavimas – veiksmas, kai importuotojas, įsigijęs iš atitikties užtikrinimo sprendimo teikėjo arba trečiosios šalies atitikties patvirtinimo dokumentą, jį pateikia atitinkamai ES valstybės narės kompetentingai institucijai, kad įrodytų atitiktį atitinkamiems Reglamento (ES) 2024/1787 importo reikalavimams.

Tais atvejais, kai yra sunku arba neįmanoma nustatyti tiesioginių arba netiesioginių gamintojo ir importuotojo santykių, pagal šios rekomendacijos 11 konstatuojamąją dalį valstybių narių kompetentingos institucijos turėtų pripažinti atitikties sprendimų (vadinamųjų atsekamumo ir pareikalavimo (angl. *trace and claim*) ir sertifikavimo sprendimų, aprašytų atitinkamai šios rekomendacijos 12 ir 13 konstatuojamosiose dalyse, kuriuos įpareigotosios šalys taiko siekdamos įrodyti atitiktį Reglamento (ES) 2024/1787 27 straipsnio 1 dalyje, 28 straipsnio 1 ir 2 dalyse ir 29 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytiems importo reikalavimams) teikėjus.

Tokiais atvejais valstybių narių kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad atitikties užtikrinimo sprendimai atitiktų bent toliau nurodytus kriterijus, kad būtų kuo labiau sumažinta apgaulingo ar daugkartinio išdavimo arba pareikalavimo rizika.

1. Importuotojų pateikiamuose atitikties patvirtinimo dokumentuose arba kartu su jais pateikiamoje informacijoje turėtų būti bent šie elementai:

   i) registracijos (identifikavimo) numeris ir atitikties patvirtinimo dokumento išdavimo data;

   ii) atitikties patvirtinimo dokumento galiojimo laikotarpis;

   iii) žalios naftos, gamtinių dujų ar anglių gavybos, kuriai taikomas atitikties patvirtinimo dokumentas, kilmės šalis;

   iv) gamybos vieta ir pavadinimas, taip pat išgautos žalios naftos, gamtinių dujų ar anglių, kurioms taikomas atitikties patvirtinimo dokumentas, kiekis ir gavybos laikotarpis;

   v) informacija, kuria įrodoma atitiktis atitinkamam (-iems) importo reikalavimui (-ams), atitinkamai nustatytam (-iems) žaliai naftai, gamtinėms dujoms ar anglims Reglamento (ES) 2024/1787 27 straipsnio 1 dalyje, 28 straipsnio 1 ir 2 dalyse ir 29 straipsnio 1 ir 2 dalyse.

2. Kartu su atitikties patvirtinimo dokumentais importuotojai turėtų pateikti visą informaciją, būtiną siekiant įrodyti atitiktį Reglamentui (ES) 2024/1787 gamintojo lygmeniu.

3. Nors importuotojai gali derinti įvairias atitikties įrodymo priemones, taikomas kiekiams, kuriuos jie pateikia Sąjungos rinkoms, jie neturėtų pateikti daugiau atitikties patvirtinimo dokumentų, susijusių su tais energijos kiekiais, nei dėl bendro tos pačios rūšies energijos, kurią jie fiziškai pateikė ES rinkai atitinkamu ataskaitiniu laikotarpiu, kiekio. Be to, atitikties patvirtinimo dokumentuose nurodyta gamybos kilmės šalis turėtų atitikti žalios naftos, gamtinių dujų ar anglių, fiziškai pateiktų Sąjungos rinkai, gavybos kilmės šalį.

4. Atitikties užtikrinimo sprendimų teikėjai turėtų sukurti registrą, į kurį būtų įtraukta bent visa pagal 1 punktą rekomenduojama informacija apie visus išduotus atitikties patvirtinimo dokumentus; sertifikavimo atveju registre taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kada buvo prašoma išduoti sertifikatą. Visa ši informacija turėtų būti viešai skelbiama. Konfidenciali verslo informacija neturėtų būti skelbiama, tačiau prireikus ji turėtų būti teikiama tiesiogiai kompetentingai institucijai ir tvarkoma pagal Reglamento (ES) 2024/1787 28 straipsnio 4 dalį ir 29 straipsnio 3 dalį.

5. Atitikties užtikrinimo sprendimų teikėjai turėtų įgyvendinti ir skelbti informaciją apie priemones, kurių jie ėmėsi, kad užkirstų kelią dvigubam atitikties patvirtinimo dokumentų išdavimui ir dvigubam pareikalavimui.

6. Išduodami kiekvieną atitikties patvirtinimo dokumentų rinkinį, atitikties užtikrinimo sprendimų teikėjai turėtų sistemingai tikrinti kitų atitikties užtikrinimo sprendimų teikėjų, veikiančių rinkose, kuriose jie išduoda atitikties patvirtinimo dokumentus, registro informaciją, kad tam pačiam gamintojui nebūtų daugiau nei vieną kartą išduotas atitikties įrodymas dėl tam tikru gamybos laikotarpiu konkrečioje gamybos vietoje pagamintos energijos kiekio. Patvirtinimas, kad toks patikrinimas buvo atliktas ir kad daugkartinio išdavimo buvo išvengta, turėtų būti įtrauktas į atitikties dokumentą arba pateiktas kartu su juo. Be to, dvigubo išdavimo rizika gerokai sumažėtų, jei atitikties užtikrinimo sprendimų teikėjai reikalautų, kad gamintojai kiekvienoje gamybos vietoje naudotųsi tik vieno atitikties užtikrinimo sprendimų teikėjo paslaugomis.

7. Importuotojas atitikties patvirtinimo dokumentų turėtų pareikalauti tik vieną kartą, ir, pareikalavęs, importuotojas turėtų perduoti su pareikalavimu susijusią informaciją atitikties užtikrinimo sprendimų teikėjui, kad ji būtų įtraukta į viešą registro dalį ir tas pats ar kitas importuotojas nebegalėtų pareikalauti sertifikato antrą kartą.

8. Atitikties užtikrinimo sprendimų teikėjai turėtų būti teisiškai ir funkciškai nepriklausomi nuo bet kokio subjekto, užsiimančio energijos gamyba, tiekimu, skirstymu ar perdavimu ir žalios naftos, gamtinių dujų ar anglių importu, arba nuo bet kokio kito subjekto, su kuriuo gali būti interesų konfliktas, t. y. kiekvienas atitikties užtikrinimo sprendimo teikėjas turėtų būti teisiškai atskiras subjektas, veikiantis visiškai nešališkai ir organizuotas nepriklausomai, kiek tai susiję su įmonių valdymu ir veiklos vidaus organizavimu, įskaitant apskaitos atskyrimą.

9. Tuo atveju, kai į Sąjungą importuota žalia nafta, gamtinės dujos ar anglys prieš galutinį pristatymą į Sąjungą vežama (-os) tranzitu per vieną ar daugiau trečiųjų valstybių, importuotojai, norintys pasinaudoti sertifikatais, kad įrodytų atitiktį Reglamentui (ES) 2024/1787, turėtų pateikti įrodymus, kad tie kiekiai buvo anksčiau importuoti į ES per šias trečiąsias valstybes.

10. Turėtų būti paskelbti dokumentai, kuriuose paaiškinamas atitikties užtikrinimo sprendimų teikėjo siūlomo atitikties užtikrinimo sprendimo veikimas, ir metodikos, kurią jis parengė siekdamas užtikrinti atitiktį Reglamento (ES) 2024/1787 reikalavimams, aprašymas. Tai turėtų apimti informaciją apie atitikties užtikrinimo sprendimo veikimą ir taisykles, visų su sprendimo naudojimu susijusių subjektų (pvz., atitikties užtikrinimo sprendimų teikėjų, įrodyti atitiktį siekiančių gamintojų, atitikties patvirtinimo dokumentus, kuriais įrodoma atitiktis Reglamentui (ES) 2024/1787, teikiančių importuotojų ir visų tarpininkų) atsakomybę ir reikalavimus, taip pat nuorodas į atitinkamas Reglamento (ES) 2024/1787 nuostatas, įskaitant reikalavimus, kurių gamintojai turi laikytis, kad užtikrintų atitiktį jam.

11. Atitikties patvirtinimo dokumentai suinteresuotiems gamintojams pagal šio priedo 1 punktą turėtų būti išduodami tik išorės trečiajai šaliai sėkmingai atlikus atitikties užtikrinimo sprendimo atitikties reikalavimams auditą ir parengus audito ataskaitą.

12. Kai valstybės narės kompetentinga institucija pripažįsta, kad tam tikros rūšies atitikties užtikrinimo sprendimas atitinka Reglamentą (ES) 2024/1787, toks atitikties užtikrinimo sprendimo rūšies pripažinimas turėtų galioti tol, kol iš esmės nepakeičiamos to atitikties užtikrinimo sprendimo sąlygos. Atitikties užtikrinimo sprendimų teikėjai turėtų bent kartą per metus informuoti atitikties užtikrinimo sprendimą pripažinusią valstybės narės kompetentingą instituciją apie visus atitikties užtikrinimo sprendimo sąlygų pakeitimus. Atlikusios vertinimą valstybių narių kompetentingos institucijos turi teisę panaikinti pripažinimą, apie tai įspėjusios prieš pagrįstą laiką. Į vienos valstybės narės kompetentingos institucijos suteiktą atitikties užtikrinimo sprendimo teikėjo pripažinimą turėtų atsižvelgti kitos valstybės narės kompetentingos institucijos.

13. Atitikties patvirtinimo dokumentai turėtų galioti tuo metu, kai ES valstybių narių kompetentingoms institucijoms įrodoma atitiktis, o jų galiojimo laikotarpis turėtų atitikti ataskaitų teikimo pareigas pagal atitinkamą Reglamente (ES) 2024/1787 nustatytą importo reikalavimą, dėl kurio naudojamas atitikties dokumentas, ir bet kuriuo atveju neturėtų viršyti 24 mėnesių nuo gamybos laikotarpio, nurodyto atitikties patvirtinimo dokumente, pradžios.

14. Konkrečiu Reglamente (ES) 2024/1787 nustatytų importo reikalavimų, pagal kuriuos išmetamo metano kiekio ataskaitas turi tikrinti nepriklausoma trečioji šalis, atveju atitikties užtikrinimo sprendimų teikėjai neturėtų diskriminuoti skirtingų tikrintojų, kurie buvo akredituoti pagal to reglamento 9 straipsnį.

2. **Pavyzdinės nuostatos**

1 nuostata. Galutinio pirkėjo pareigos

Pastabos. Sutartinių santykių grandinę gali sudaryti keli pardavėjai ir tolesni pirkėjai iki galutinio pirkėjo. Ši nuostata taikoma galutiniam pirkėjui. Pardavėjai ir tolesni pirkėjai, atlikę reikiamus pakeitimus, vis tiek gali taikyti ir kitas nuostatas.

Šalys pripažįsta, kad galutinis pirkėjas laikomas importuotoju, apibrėžtu Reglamente (ES) 2024/1787, kai Sąjungos rinkai pateikia [žalią naftą / gamtines dujas / SGD / anglis], kurios (-ių) kilmės šalis yra trečioji valstybė, ir tokiais atvejais privalo atlikti to reglamento 5 skyriuje reikalaujamus veiksmus ir formalumus.

2 nuostata. Informacijos atskleidimas

Pardavėjas pripažįsta, kad informacija, kurią pirkėjas gauna iš pardavėjo ir teisiškai privalo perduoti kompetentingai institucijai pagal Reglamento (ES) 2024/1787 27–29 straipsnius ir IX priedą, ta kompetentinga institucija arba atitinkama valstybė narė gali dalytis su Europos Komisija ir vėliau ji gali būti paskelbta Komisijos informacijos apie metaną skaidrumo duomenų bazėje ir Komisijos pagal tą reglamentą nustatytuose su metanu susijusiuose aprašuose.

Pardavėjas atleidžia pirkėją nuo bet kokios pagal šią sutartį taikytinos pareigos neatskleisti tos informacijos tik tam, kad pirkėjas galėtų užtikrinti Reglamente (ES) 2024/1787 nustatytų pareigų laikymąsi.

3 nuostata. Atitikties įrodymas

Pastabos. Šioje nuostatoje numatytos kelios galimybės atsižvelgti į sutartis, sudarytas arba atnaujintas 2024 m. rugpjūčio 4 d. arba vėliau ir galiojančias 2027 m. sausio 1 d. arba vėliau (Reglamento (ES) 2024/1787 28 straipsnio 1 dalis), ir sutartis, sudarytas arba atnaujintas iki 2024 m. rugpjūčio 4 d. ir galiojančias 2027 m. sausio 1 d. arba vėliau (Reglamento (ES) 2024/1787 28 straipsnio 2 dalis).

3 nuostatos 3 dalis taikoma tik sutartims, sudarytoms arba atnaujintoms iki 2024 m. rugpjūčio 4 d. ir galiojančioms 2027 m. sausio 1 d. arba vėliau.

3 nuostatos 1 ir 2 dalys taikomos tik sutartims, sudarytoms arba atnaujintoms 2024 m. rugpjūčio 4 d. arba vėliau ir galiojančioms 2027 m. sausio 1 d. arba vėliau. Dėl sutarčių, sudarytų arba atnaujintų iki 2024 m. rugpjūčio 4 d. ir galiojančių 2027 m. sausio 1 d. arba vėliau, žr. tų nuostatų išnašas.

1. Nuo 2027 m. sausio 1 d. pardavėjas įsipareigoja įrodyti ir pranešti ([1]) pirkėjui, kad [žaliai naftai / gamtinėms dujoms / SGD / anglims], kurios (-ių) kilmės šalis yra trečioji valstybė ir kuri tiekiama pagal šią sutartį ir kurią ketinama pateikti Sąjungos rinkai, galioja gamintojo (-ų) taikomos stebėsenos, duomenų teikimo ir tikrinimo priemonės, kurios yra lygiavertės priemonėms, nustatytoms [žalios naftos, gamtinių dujų /SGD atveju – Reglamento (ES) 2024/1787 28 straipsnio 5 dalies a punkte ir 28 straipsnio 5 dalies a punkto i papunktyje] [anglių atveju – Reglamento (ES) 2024/1787 28 straipsnio 5 dalies a punkte ir 28 straipsnio 5 dalies a punkto ii papunktyje].

2. 1 dalies tikslais pardavėjas įsipareigoja ne vėliau kaip [data iki 2028 m. gegužės 31 d., kurią nustato šalys] ([2]) pateikti atitikties patvirtinimo dokumentą ([3]) dėl [žalios naftos / gamtinių dujų / SGD / anglių], tiekiamos (-ų) nuo 2027 m. sausio 1 d., o vėliau kasmet ne vėliau kaip kitų metų [data iki gegužės 31 d., dėl kurios šalys turi susitarti] dėl [žalios naftos / gamtinių dujų / SGD / anglių], patiektos (-ų) prieš tai ėjusiais kalendoriniais metais.

3. Jeigu pardavėjas nepateikia visos ar dalies informacijos pagal 1 dalį iki 2 dalyje nurodyto termino, pardavėjas įsipareigoja pateikti pirkėjui tvirtą pagrindimą, nurodydamas visas pagrįstas pastangas, įdėtas siekiant gauti ir pateikti informaciją pirkėjui. Tas tvirtas pagrindimas pateikiamas ne vėliau kaip [data, dėl kurios šalys turi susitarti, bet ne vėliau kaip iki (...), kad būtų galima laiku pateikti duomenis pagal Reglamentą (ES) 2024/1787].

4 nuostata. 3 nuostatos netaikymas tam tikros kilmės prekei

1. Pardavėjas atleidžiamas nuo 3 nuostatoje nustatytų pareigų tik dėl pagal šią sutartį tiekiamos (-ų) [žalia nafta / gamtinėmis dujomis / SGD / anglimis], išgautos (-ų) tik Europos Sąjungai nepriklausančioje šalyje, kuri Europos Komisijos aktu pripažinta turinčia stebėsenos, duomenų teikimo ir tikrinimo priemonių sistemą, kuri pagal Reglamento (ES) 2024/1787 28 straipsnio 6 dalį laikoma lygiaverte Sąjungos sistemai, tol, kol tas aktas galioja Sąjungoje.

Pirkėjas pateiks pardavėjui atitinkamą Europos Komisijos aktą, kai jis bus paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Pardavėjas bus atleistas nuo 3 nuostatoje nustatytų pareigų pateikus rašytinius įrodymus, patvirtinančius [žalios naftos / gamtinių dujų / SGD /anglių] išgavimo vietą.

2. 3 nuostatoje nustatytos pareigos ir toliau bus taikomos bet kurios kitos kilmės [žaliai naftai / gamtinėms dujoms / SGD / anglims], neatitinkančiai (-ioms) 1 dalyje nustatytų sąlygų.

([1]) Sutartims, sudarytoms arba atnaujintoms iki 2024 m. rugpjūčio 4 d. ir galiojančioms 2027 m. sausio 1 d. arba vėliau: „Nuo 2027 m. sausio 1 d. pardavėjas deda visas pagrįstas pastangas, kad įrodytų ir praneštų pirkėjui...“.

([2]) Data, iki kurios pardavėjas turėtų pateikti informaciją, turėtų būti ne vėlesnė kaip kalendorinių metų, kuriais pirkėjas turi pateikti informaciją ES nacionalinei kompetentingai institucijai, II ketv. pradžioje. Išankstinis informacijos teikimas ataskaitiniais kalendoriniais metais turėtų suteikti pirkėjui galimybę laiku gauti visą informaciją ir prireikus ją sutikrinti iki kiekvienų metų gegužės 31 d. informacijos pateikimo termino, nustatyto Reglamento (ES) 2024/1787 27 straipsnio 1 dalyje. Todėl pardavėjas iki 2028 m. II ketv. pradžios turėtų pateikti informaciją apie per visus 2027 m. pateiktą prekę ir t. t. Importuotojai 28 straipsnio 1 ir 2 dalių turi laikytis nuo 2027 m. sausio 1 d. Todėl įmonės raginamos ne vėliau kaip 2027 m. gegužės 31 d. pranešti apie [žalią naftą / gamtines dujas / SGD / anglis], tiekiamą (-as) nuo 2027 m. sausio 1 d. pagal tą dieną arba vėliau galiojančias sutartis.

([3]) Taip pat šis įsipareigojimas turėtų būti grindžiamas visomis pagrįstomis pastangomis dėl sutarčių, sudarytų iki 2024 m. rugpjūčio 4 d. ir galiojančių 2027 m. sausio 1 d. arba vėliau.